

Mužská nadúmrtnost dle příčin úmrtí ve vybraných státech Evropy v období 2000–2013

Abstrakt

Cílem této práce je analyzovat a zhodnotit aktuální rozdíly v úmrtnosti mužů a žen ve vybraných státech Evropy dle příčin úmrtí. Práce se snaží jednak postihnout hlavní rysy tzv. mužské nadúmrtnosti, ale také nalézt její specifika v jednotlivých státech. Vybrané státy (Česko, Švédsko, Francie a Španělsko) zastupují jednotlivé evropské makroregiony. Analyzované příčiny úmrtí (novotvary, nemoci nervové soustavy, nemoci oběhové soustavy, nemoci dýchací soustavy a vnější příčiny) byly vybrány na základě nejvyššího rozdílu v podílu standardizovaných měr úmrtnosti na danou příčinu na celkové úmrtnosti mezi muži a ženami. Práce v analytické části využívá metody standardizace, úmrtnostních tabulek a Pollardovy dvojrozměrné dekompozice rozdílu naděje dožití při narození. Pro dokreslení situace mužské nadúmrtnosti na jednotlivé skupiny příčin úmrtí byly vytvořeny plošné grafy příspěvků k rozdílu naděje dožití při narození mezi muži a ženami. Největší rozdíly v naději dožití při narození mezi muži a ženami byly zjištěny ve Francii, nejnižší ve Švédsku. Ukázalo se, že příspěvky k rozdílu naděje dožití při narození mezi muži a ženami mají dle věku podobné rozložení ve všech studovaných zemích, nejvíce přispívají k mužské nadúmrtnosti nemoci oběhové soustavy a novotvary ve věcích 50–80 let a vnější příčiny u mladé dospělé populace. Mužská nadúmrtnost se v analyzovaných státech v období 2000–2013 snížila a příspěvky vybraných skupin příčin s výjimkou vnějších příčin se posouvají do vyšších věků.

Klíčová slova:

Mužská nadúmrtnost, úmrtnost, dekompozice, rozdíly v úmrtnosti dle pohlaví, úmrtnost dle příčin úmrtí